



HAUGALAND
VEKST
REGIONENS MULIGHETSUTVIKLER

Kompetansebehov i det grønne skiftet

Regionrådene Haugalandet og Sunnhordland

10. juni 2022

Kompetansestrategi i 2 deler

- Del 1: Næringslivets behov - ferdig
- Del 2: Det offentliges behov – under arbeid

Prosjektmål

Utarbeide konkrete tiltak for å styrke utdanningstilbudet på Haugalandet, særlig utdanningsløp som treffer kompetansebehovet hos næringslivet og offentlig sektor i regionen.

Del 1:

Beskrive kompetansegapet innen grønn energi og industri, havnæringer og havbruk, samt IT.

Veikart for Haugalandet 2021-25



Hovedmål: Bærekraftig vekst i verdiskaping og antall arbeidsplasser minst tilsvarende landsgjennomsnittet.

Strategiske mulighetsområder

Grønn energi og industri

Kompetanse og naturgitte forutsetninger gjør regionen godt posisjonert til å skape nye industrielle satsinger innenfor bl.a. storskala batteriproduksjon, havvind og hydrogen.

Havnæringene

Den maritime næringen er svært betydningsfull for regionen, og verdiskapingen er forventet mangedoblet de neste årene. Særlig godt er regionen posisjonert innen flytende havvind, havbruk og annen havbasert industriutvikling.

Havbruk^(mat) og landbruk

Verdiskapingspotensialet i matproduksjon er stort. Lange oppdrettstradisjoner og kompetanse fra offshoreindustrien kan gjøre oss til en havbruksregion for fremtiden. Og det ligger ytterligere potensial i en styrket bioøkonomisk kobling mellom landbruk og havbruk på Haugalandet.

Reiseliv og opplevelse

Regionen har en positiv reiselivsutvikling, og gode vekstmuligheter gjennom attraksjonsutvikling, bærekraft og markedsføring. Tiltaksplanen i reiselivsstrategien må revideres for «etter korona», og følges opp sammen med destinasjonsselskapene og næringen.

Delmål: Øke nærings- og bostedsattraktivitet på Haugalandet

Strategiske tiltaksområder

Vi må øke regionens sentralitet!

Infrastruktur og areal

Utarbeide konkrete tiltak som vil styrke og videreutvikle de viktige samferdselsforbindelsene våre, tilgangen på kraft, gass, fiberledninger og næringsarealer.

Vi må øke regionens konkurransekraft!

Kompetanse

Utarbeide konkrete tiltak for å styrke utdanningstilbudet på Haugalandet, særlig utdanningsløp som treffer kompetansebehovet hos næringslivet og offentlig sektor i regionen.

Nye arbeidsplasser krever ny forretningsutvikling!

Nyskaping

Utarbeide konkrete tiltak for å videreutvikle og øke kjennskapen til mulighetene i virkemiddelapparatet, samt tilrettelegge for samarbeid i næringsklynger og nettverk.

Vi må få tilgang på internasjonale midler!

Internasjonalisering

Utarbeide en konkret tiltaksplan for hvordan regionen best kan utvikle tettere relasjoner til EU med mål om økt tilgang til virkemidler, nettverk, samarbeidspartnere og kapital/investorer.

Vi må styrke omdømmet vårt og fremstå tydeligere utad!

Profilering

Utarbeide en regional kommunikasjonsplan med konkrete tiltak for hvordan vi sammen skal synliggjøre våre fortrinn, særegenheter og styrke omdømmet i en felles historiefortelling.

Det offentlige må i enda større grad tilrettelegge for næringsutvikling!

Næringsaktiv off. sektor

Utarbeide en konkret tiltaksplan for hvordan offentlige anskaffelser kan bidra til innovasjon, bærekraft og næringsutvikling, og sikre at lokalt næringsliv har mulighet til å delta.

Vi må samhandle for å lykkes!

Samhandling

Sikre felles eierskap til Veikartet og jobbe sammen om de ulike tiltaksområdene. Vi må samarbeide og kommunisere godt internt i regionen, men også med dem rundt oss.



Prosess kompetansestrategi del 1

Kartlegging av kompetansebehov hos bedrifter på Haugalandet i samarbeid med Telemarksforskning

Hovedproblemstillinger:

- Hvordan kan bedriftene på Haugalandet møte nye krav til kompetanse for å kunne utvikle seg mot en mer bærekraftig framtid?
- På hvilken måte kan utdanningsinstitusjonene, både lokalt, regionalt og nasjonalt, imøtekomme bedriftenes behov for framtidig kompetanse?
- Hvordan kan et tettere samarbeid mellom næringslivet, utdannings- og FoU-institusjoner bidra til å fremme den etterspurte kompetansen?

Prosesser med videregående skole, HVL, UIS, fagskolene, studenter, HSA, omdømmearbeidet med flere for å styrke, tilpasse og utvikle utdanningstilbudet i tråd med næringslivets behov.

Kompetansebehov Haugalandet

Innspill fra bedrifter innenfor grønn energi, grønn industri, havbruk, havnæringene og IT-sektoren

[Kompetansebehov Haugalandet, Telemarkforskning 2022](#)

- Det er behov for å etablere permanent(e) ordning(er) for samordning og samspill mellom næringsliv, det offentlige og utdanning, både for å styrke utdanningsløpene og omdømmebyggingen i regionen.
- Det må i større grad satses på utdanning på alle nivå innen IT/IKT
- Teknologifag fra yrkesfaglig utdanning til ingeniører, innen fag som elektro-, automasjon, maskinfag, materialdesign, datateknologi, digitalisering og prosessfag.
- Kunnskap om bærekraftig vekst og bærekraftbegrepet Stikkord som går igjen, er sirkulærøkonomi, avfallspyramiden, nye verdikjeder, fornybar energi, batteriteknologi, energieffektivitet, alternative drivstoff, karbon-fangst, vannrensing (RAS-teknologi).
- Viktige ferdigheter i framtidens arbeidsliv: Helhetsforståelse og evnen til endring, samarbeid og selvstendig arbeid.

Generelle observasjoner

- Bedriftene har behov for kompetanse innenfor et vidt spekter av fagområder
- Behovene er til dels de samme på alle utdanningsnivå
- Behovene er for en stor del like på tvers av bransjer
- Innspillene er i stor grad sammenfallende med det som kommer fram gjennom nasjonale analyser (f.eks. NHOs kompetansebarometer)
- For å kunne rekruttere arbeidskraft til regionen, oppleves det som en forutsetning å styrke det lokale tilbudet innen høyere utdanning
- Haugalandet må ha høy attraktivitet framover for at bedriftene skal få tak i den arbeidskraften de trenger

Utdanningsløpene i det grønne skiftet

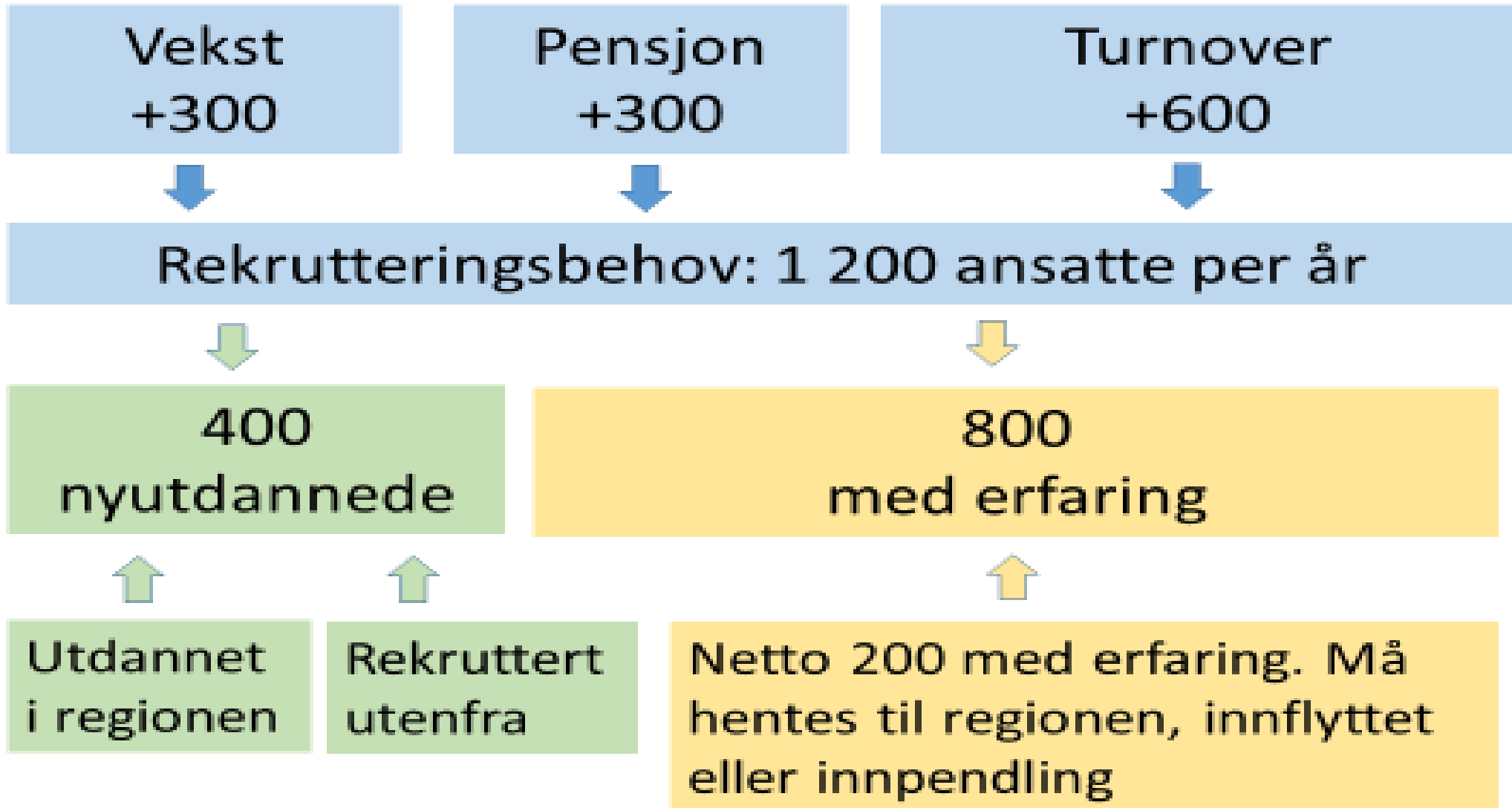
- Høgskolen på Vestlandet og Universitet i Stavanger
- Fagskolen i Rogaland og AOF
- Videregående skoler i regionen
- Grunnskoler i regionen gjennom Haugaland skole og arbeidsliv
 - Senter for sjøsikkerhet
 - Ungt Entreprenørskap

Mulighetslandet Haugalandet

- Hvilke faktorer mener dere er viktige å vektlegge for å styrke bostedsattraktiviteten, slik at det skal bli enklere å rekruttere folk utenfra til Haugesund?



Rekrutteringsbehov per år



Mobilisering av arbeidsstyrken utenfor arbeidslivet

- Mange unge og voksne har skole og arbeidsferdigheter, men har andre hindringer som gjør at de ikke kommer i gang i arbeidslivet. Hvordan kan det legges til rette for at de kommer i gang?

Eksempler:

- Mulig samarbeid mellom NAV, Hollenderhaugen skolesenter og Oppfølgingstjenesten.
- Frivillig sektor og private bedrifter, lage oversikt over tilbudene som finnes

Tiltak igangsatt med bakgrunn i prosessen

.Noen eksempler:

- Det jobbes aktivt for å etablere IT-utdanninger, både på ingeniørnivå og modulbasert
- I samarbeid med yrkesskoler, fagskoler og flere, utvikle en felles portal for å informere om aktuelle utdanninger og moduler, der også arbeidslivet kan opplyse om sine behov
- HVL åpnet opp for moduloppbygging av utdanningsløp og nye utdanningsløp i tråd med næringslivets behov blant annet ut fra kompetanserapporten
- HVL i samarbeid med aktuelle bedrifter - oppstart av studie innen Data science og analysekompetanse ut fra næringslivets behov
- Senter for Sjøsikkerhet – HVL er tett på næringen og samfunnet og vil kunne dekke de konkrete behovene for forskning og tverrfaglig tilnærming gjennom kunnskapsutvikling ved HVL.
- Fagskolen Rogaland har satt i gang to nye studier innen robotikk og prosess med distriktsprofil
- AOF og Fagskolen i Rogaland er tett på bedrifter for å tilpasse behov og etterspørsel

Havvind og batteri, Batterifagskolen og kompetansemoduler for batteriverdikjeden

Bransjeprogramfinansiert utvikling av havvind og batteri (30 stp)

Tre emner innen hhv. inspeksjon og vedlikehold, HMS og batteriteknologi. Hovedfokus er på anvendelse i energisystemer.
Samarbeid med [Aibel Haugesund](#), [Caera as](#) og [Haugaland Kraft IKS](#) Finansiering fra [HK-dir](#)

Batterifagskolen (60 stp)

Samarbeid med Fagskolen i Viken m.fl. om å utvikle batterifagskole med fokus på produksjon og anvendelse av batteriteknologi.

Samarbeid med [Norsk Hydro](#), [Freyr](#) og [Nordland fylkeskommune](#). Finansiering fra [HK-dir](#)

Kompetansemoduler for batteriverdikjeden (30 stp)

Samarbeid med Fagskolen i Agder m.fl. om å utvikle korte emner for ansatte i batteriproduksjon

Samarbeid med [Beyondr](#), [Freyr](#) og [Morrow](#). Finansiering fra [HK-dir](#)

Mulige tiltak i videregående opplæring

Videregående opplæring, yrkesfag legges om ved ny Opplæringslov 2023/24. Modulbasert, mulig med to fagbrev, utvidet rett osv.

Videregående opplæring i regionen har Kompetanserapportens behov som bakteppe ved planlegging og etablering av nye moduler.

Noen eksempler:

- Tilrettelegge for oppgaver knyttet til FOU (forskning og utvikling)
- Mer praksisrettet opplæring i samarbeid med bedrift
- Samarbeid om prosjekter / oppdrag mellom næringsliv, studieforbereidende og yrkesfag
- Arbeide for et Nasjonalt Senter for yrkesfag

Kompetansestrategi 2022

Kompetansestrategien har fem hovedområder:

- Formalisere et regionalt samarbeid mellom næring, utdanning og det offentlige
- Følge opp intensjonene i Kompetansekartleggingen
- I større grad synliggjøre og markedsføre utdanningstilbudene i alle ledd i regionen.
- I større grad mobilisere arbeidsstyrken som står utenfor arbeidslivet
- Videreutvikle omdømmearbeidet

Forslag til tiltak

- Kartlegge mulige finansieringskilder som kan bidra til å tette kompetansegapet.
- Arbeide for at et Nasjonalt Senter for yrkesfag blir lagt til Haugalandet (Hurdalsplattformen)
- Arbeide for å få de som står utenfor arbeidslivet inn i jobb
- Styrke profilering og omdømmebygging av regionen, eksempler:
 - Løfte frem styrkene i regionen og den enkelte kommune
 - Fokuserer på jobb for to
 - Løfte frem *Den 25. timen* og videreutvikle *Sildikon Valley* og *Game of Skills*
 - Etablere et regionalt traineeprogram
 - Følge opp innspill fra bedriftene i forhold til bostedsattraktivitet

Haugaland skole- og arbeidsliv

- Fokus på å legge til rette for større vekt på karriereveiledning og faget utdanningsvalg.
- Legge til rette for oppdrag / oppgaver knyttet til næringslivet, bærekraft og problemløsning
- Utvikle lokalt tilpassede læremidler i samarbeid med næringslivet.
- I større grad utnytte programmene i Ungt Entreprenørskap
- I større grad vektlegge ferdigheter nevnt i kompetansekartleggingen, f.eks. helhetsforståelse og evnen til endring, samarbeid og selvstendig arbeid
- Videreutvikle nettsiden Haugaland skole og arbeidsliv for å gi en god oversikt over innholdet i arbeids- og næringslivet i regionen og hvilke studieretninger som er aktuelle



HAUGALAND VEKST

REGIONENS MULIGHETSUTVIKLER